

Успамінаючы свае дзіцячыя заняткі і захапленні, назіраючы за гульнямі дзяцей, мастакі падказваюць нам, як важна ўважліва ўзірацца ў тое, што з'яўляецца для нас звычайным і штодзённым.

ПЫТАННІ І ЗАДАННІ

1. Падбярыце словы-эпітэты да вобразаў усіх герояў мастацкіх твораў з параграфу і электроннага дадатку. Адлюструйце ў гэтых словах сваё стаўленне да персанажаў.

2. Паслухайце ў электронным дадатку п'есу «Маленькі пастух» з сюіты для фартэпіяна «Дзіцячы куток» Клода Дэбюсі. Ці адлюстроўвае музыка сюжэт карціны «Пастушок спіць» Аляксея Венецыянава? Ахарактарызуйце вобразы пастушка (3–5 эпітэтаў) у гэтых творах. Што ў сюжэце карціны сугучна танцавальным інтанацыям музыкі? Напейце інтанацыі, якія нагадваюць найгрышы пастушка на жалейцы або флейце.

ТВОРЧАЯ МАЙСТЭРНЯ

3. Уявіце, што вы займаецеся ў студыі мультфільмаў. Прыдумайце сюжэт казкі паводле плана:

- Бацькі даюць даручэнне дзіцяці.
- Герой адпраўляецца выконваць яго.
- У дарозе з малым адбываецца прыгода.
- Герой спраўляецца з сітуацыяй і выконвае заданне.
- Сям'я з радасцю сустракае падарожніка.

Падбярыце да гісторыі адпаведны музычны фон. Раскажыце яе ў класе.

§ 22. ДЗЕЦІ І МАСТАЦТВА

Дзеці любяць маляваць, спяваць, многім падабаецца танцаваць, а хтосьці спрабуе пісаць вершы. Некаторыя бяруцца за асваенне мастацтва ўсур'ёз: адпраўляюцца ў мастацкія, музычныя школы, студыі і пачынаюць вывучаць законы творчасці.

Луї Кармантэль.
Леопольд Моцарт з сынам
Вольфгангам і дачкой Нанёрль

Сям'я Вольфганга Амадэя Моцарта праславілася на ўсю Еўропу дзякуючы музычнаму дару маленькага хлопчыка. Ён стаў першым дзіцём, якое адправілася на сапраўдныя гастролі. На малюнку французскага мастака Луі Кармантэля маленькі Моцарт адлюстраваны з бацькам і старэйшай сястрой. Малы ўпэўнена адчувае сябе за клавесінам і апрануты па-даросламу.

Іван Фірсай.
Юны мастак

Франц Хальс.
Хлопчыкі спяваюць

Павел Фядотаў.
Партрэт Н. П. Ждановіч
за фартэпіяна

Мікалаі Багданаў-Бельскі.
Талент

На карціне «Юны мастак» рускага жывапісца Івана Фірсавана намалювана майстэрня. На сценах — карціны пра-
фесійных мастакоў. На сталі — жа-
ночы бюст і мадэль чалавечай фігуры
на шарнірах (такія мадэлі дапамагалі
вучням ствараць кампазіцыі з раз-
настайнымі паставамі герояў). Хлоп-
чык-падлетак, які ўжо засвоіў многія
навыкі свайго рамяства, працуе над
партрэтамі дзяўчынкі. Маленькая ма-
дэль стамілася, і мама (ці няня) дапа-
магае ёй захоўваць патрэбную паста-
ву. Юны мастак пакуль незадаволены
сваёй работай: ён здолеў намалюваць
знешнасць дзяўчынкі, але яшчэ не
змог перадаць яе ўнутраны стан.

Малюнкi, на якіх дзяцей вучаць му-
зыцы, з'явіліся вельмі даўно. На карці-
не «Хлопчыкі спяваюць» галандскі ма-
стак Франц Хальс паказаў дзяцей, якія
выконваюць музыку па нотах. Рускі
жывапісец Павел Фядотаў адлюстра-
ваў за клавiшамi дванаццацігадовую
Надзею Ждановіч. На дзяўчынцы фор-
менны ўбор вучанiцы Інстытута шля-
хетных дзяўчат. У гэтай навучальнай
установе дзяўчынак абавязкова вучылі
не толькі навукам, але і мастацтвам.

Здольнасць адгукацца на прыга-
жосць — таксама свайго роду талент.
Паглядзіце, як усхвалявала дзедка та-
ленавітая ігра хлопчыка на карціне «Та-
лент» Мікалаі Багданава-Бельскага.

У біблейскай прытчы гаворыцца: «*Не закопвай талент у зямлю*». Гэта азначае, што кожнаму з нас неабходна ўважліва ставіцца да сваіх здольнасцей, працаваць над імі, развіваць іх на радасць людзям.

ПЫТАННІ І ЗАДАННІ

1. Разгледзьце карціны ў параграфе і электронным дадатку. Як вы думаеце, што адчуваюць бацькі, глядзячы на сваіх таленавітых дзяцей? Для адказу выберыце адну карціну.

2. Разгледзьце рэпрадукцыю карціны, якая адкрывае раздзел. На ёй беларускі мастак Май Дэнцыг адлюстравалі знакамітую студыю Сяргея Каткова, адкуль выйшла мноства прафесійных мастакоў. Якія тэмы для сваіх работ выбралі дзеці? А што намалявалі б вы, каб зацікавіць дарослага майстра?

Надзя Рушава.
Кентаўраня

ТВОРЧАЯ МАЙСТЭРНЯ

3. Юная мастачка Надзя Рушава ўразіла свет сваёй творчай фантазіяй. Дзяўчынка здолела стварыць новыя ўнікальныя мастацкія вобразы. Адным з самых яркіх малюнкаў Надзі з'яўляецца кентаўраня — істота з галавой чалавека і целам каня. Што асаблівага вы бачыце ў гэтай выяве? Што можаце распавесці пра кентаўраня?

Прыдумайце цікавую гісторыю з героем Надзі Рушавай і раскажыце яе аднакласнікам.

§ 23. ДЗЕЦІ МАРАЦЬ ПРА БУДУЧЫНЮ

Кожны чалавек пра нешта марыць. Юныя летуценнікі ў сваіх жаданнях узнікаюцца да нябёсаў, заваёўваюць фантастычныя прасторы, становяцца знакамітасцямі. Пасталеўшы, многія людзі здзяйсняюць свае мары і дапамагаюць тое ж самае зрабіць дзецям, развіваючы іх здольнасці.